

Česká školní inspekce

Karlovarský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola, Františkovy Lázně, Školní 3

Školní 3/216, 351 01 Františkovy Lázně

Identifikátor školy: 600 066 576

Termín konání inspekce: 19. – 21. ledna 2004

Čj.:	d4-1047/04-4019
Signatura:	oe1kx111

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním a ve výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním a ve výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním a ve výtvarném oboru vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem Základní umělecké školy, Františkovy Lázně, Školní 3, která má od 1. července 1993 právní formu příspěvkové organizace, je Město Františkovy Lázně, Nádražní 208, 351 01 Františkovy Lázně.

V souladu s rozhodnutím o zařazení ZUŠ do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (vydaného Školským úřadem Cheb s účinností od 1. 1. 2000) jsou žáci vzděláváni ve čtyřech oborech: v hudebním, tanečním, výtvarném a v literárně-dramatickém. Od poslední inspekce škola rozšířila vzdělávací nabídku v hudebním oboru o hru na kontrabas a lesní roh.

V letošním školním roce má škola celkem 441 žáků - v hudebním oboru 224, v tanečním 74, ve výtvarném 89, v literárně-dramatickém 54 žáků. Uvedená kapacita 600 žáků není překročena. Všichni žáci školy jsou vzděláváni v základním studiu.

Školu charakterizují již desetileté zkušenosti s výukou začínajících a mladších žáků ve všech čtyřech oborech – projekt ucelené estetické výchovy. Výsledkem je užší kontakt učitelů s dětmi a následné doporučení takového oboru, pro který má žák nejlepší předpoklady. Realizovaný projekt je založen na funkční spolupráci s mateřskými školami a posléze i s I. stupněm základní školy.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI V HUDEBNÍM A VE VÝTVARNÉM OBORU VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Ve škole vyučuje ve dvou sledovaných oborech jednadvacet učitelů včetně ředitelky. V hudebním oboru byla výuka sledována u osmi vyučujících, ve výtvarném oboru u dvou učitelek. Vyučující hudebního oboru mají pro výuku požadovanou odbornou i pedagogickou způsobilost. Dvě učitelky si rozšiřují vzdělání studiem na vysoké škole (AMU Praha, Pedagogická fakulta České Budějovice). Ve výtvarném oboru jsou obě učitelky pro výuku odborně způsobilé, pravidelně se účastní odborných seminářů. Jejich pracovní smlouva je podmíněna zahájením doplňujícího pedagogického studia.

Výraznou předností sledovaných vyučujících je požadovaná kvalifikace v propojení s profesionální uměleckou praxí většiny z nich. Učitelé uplatňují při přípravě i v procesu vzdělávání žáků své poznatky z absolvovaných seminářů dalšího vzdělávání.

Funkčně vypracovaný „Organizační řád“ s platností od 1. ledna 2003 stanovuje pravidla a vymezuje kompetence pracovníkům pro chod jednotlivých úseků školy – řídicího, ekonomického, pedagogického a technického. „Vnitřní řád školy“ s účinností od 1. září 2003 obsahuje také povinnosti učitelů při organizaci výuky a přestávek mezi vyučováním, při vedení povinné dokumentace i při přípravě na vyučování. „Plán práce ZUŠ – školní rok

2003/2004“ stručnou formou stanovuje zásady plnění úkolů v oblasti výchovně-vzdělávací, prezentace práce školy, přijímání žáků, zahrnuje i oblast práce se sponzory. Jeho součástí jsou plány akcí ZUŠ – podle oborů na jednotlivé měsíce školního roku, konkrétní plán akcí na celý školní rok se stanovením termínů a úkolů pro jednotlivé učitele. Veškeré vnitřní školní směrnice jsou každoročně aktualizovány a schvalovány na jednáních pedagogické rady. Efektivně propracovaný vnitřní informační systém umožňuje přenos všech potřebných informací od ředitelky školy směrem ke všem zaměstnancům.

Poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, která rovněž plní funkci umělecké rady. Na jednáních pedagogické rady jsou vyhodnocovány zadané úkoly, sledovány výsledky učení žáků v jednotlivých třídách, jsou přijímána účinná opatření.

Součástí organizačního řádu školy je zpracovaný systém organizačně-administrativního vedení pracovníků. Začínajícím a nekvalifikovaným učitelům je přidělen uvádějící učitel. V hudebním oboru, ve kterém je svým nástrojem zastoupen pouze jediný pedagog, jsou umožňovány odborné konzultace v rámci spolupráce s ostatními ZUŠ v okrese (např. v ZUŠ v Chebu nebo v Aši). Při vedení nepedagogických pracovníků vychází ředitelka z pravidel pro zajištění provozu školy i z náplní práce těchto zaměstnanců. Všichni pracovníci byli prokazatelně seznámeni s vnitřními kritérii pro sledování a hodnocení práce pedagogických, ekonomických i provozních zaměstnanců.

V „Plánu kontrolní činnosti na školní rok 2003/2004“ jsou jasně vytyčena kritéria i zaměření hospitační a kontrolní činnosti. Veškeré zápisy z hospitací a kontrol jsou s učiteli i zaměstnanci projednávány. Závěrečná souhrnná zjištění jsou na programu jednání pedagogické rady. Cíleně je podporováno a sledováno další vzdělávání učitelů spolu s tvořivou pedagogickou prací. Ředitelka a jedna učitelka hudebního oboru dokončily následné pedagogické studium na AMU Praha. Učitelé se účastní seminářů v rámci přehlídek a soutěží žáků. Výrazným pozitivem pro kvalitu výuky ve hře na klavír je již devátým rokem realizovaná spolupráce s AMU Praha. Žáci pod vedením svých učitelů se účastní předebrávek před komisí pedagogů AMU a jsou potom vybráni jako modely pro výuku klavírní metodiky. Učitelky výtvarného oboru se pravidelně vzdělávají v rámci víkendových či prázdninových seminářů.

Pro samostatné studium učitelů ve škole slouží fond odborné literatury a časopisů i vzájemné konzultace. Propojení výuky jednotlivých oborů v rámci tzv. experimentu, další vzdělávání i sebevzdělávání učitelů se pozitivně promítají do přípravy na vyučování, do užitých metod a forem práce se žáky i do dosahovaných výsledků.

Ředitelka školy letos provedla sebehodnocení své práce vůči svému zaměstnavateli. Hodnocení zaměstnanců školy je ředitelkou prováděno na základě kritérií, se kterými byli všichni prokazatelně seznámeni. Hodnocení činnosti jednotlivých oddělení v hudebním oboru je prováděno při postupových zkouškách žáků na konci školního roku, hodnocení výtvarného oboru provádí učitelky v rámci výstavy závěrečných prací všech žáků v galerii „Heřmánek“. Celkové hodnocení školy je obsaženo v „Závěrečné zprávě“. Sebehodnocení své práce jednotliví učitelé neprovádí. Ředitelka má o práci všech zaměstnanců dokonalý přehled, všechny oblasti jejich práce ve škole postihuje kontrolní činností.

Úroveň personálních podmínek podporuje efektivní vzdělávání žáků v hudebním i ve výtvarném oboru, má velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI V HUDEBNÍM A VE VÝTVARNÉM OBORU VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola sídlí v samostatné budově, která je majetkem Města Františkovy Lázně. Pro výuku ve všech čtyřech oborech je k dispozici patnáct učeben. Šatny pro žáky jsou umístěny v suterénu budovy. Prostředí a zázemí pro výuku ve sledovaném hudebním a výtvarném oboru jsou díky příkladné péči města průběžně zkvalitňovány. V půdní vestavbě byl vytvořen výtvarný ateliér, třídy jsou postupně vybavovány novým školním nábytkem. Ve sborovně a v ředitelně spojené s kanceláří byla položena nová podlahová krytina.

Pro výuku přípravné hudební výchovy a hudební nauky v hudebním oboru byla vybudována specializovaná učebna, která slouží také pro výuku předmětů literárně-dramatického oboru. Ve třídě i v přilehlém skladu je umístěna školní knihovna spolu s archivem not a audiopomůcek. Škola nemá vlastní koncertní sál. Pro výuku ve výtvarném oboru je k dispozici keramická dílna v suterénu budovy a výtvarný ateliér v podkroví. Učebny i odborné pracovny vyhovují vyučovaným předmětům po stránce prostorové i hygienické. Ve třídách hudebního oboru jsou většinou starší, velmi dobře udržované hudební nástroje. Vybavení učebními pomůckami (s výjimkou většinou starší auditivní techniky) odpovídá potřebám výuky. V ateliérech výtvarného oboru jsou potřebné pomůcky pro výuku předmětů stanovených učebním plánem. Chodby, prostory schodiště i třídy jsou vyzdobeny dětskými výtvarnými pracemi. Celkovou úpravností a čistotou poskytují všechny prostory školy učitelům a žákům podnětné a esteticky působivé prostředí. Ve sborovně školy je pro potřeby učitelů k dispozici počítač. Využíván je také žáky literárně-dramatického oboru k přípravě a vydávání školního časopisu.

Při hospitační činnosti ředitelka sleduje také funkčnost a vybavenost učeben a především využívání učebních pomůcek při výuce. Plánování v oblasti materiálně-technického vybavení je promyšlené, opírá se o požadavky učitelů jednotlivých oborů. Priority při vybavování stanovuje pedagogická rada. Škola pravidelně pronajímá prostory tanečního sálu pro potřeby TJ Sokol Františkovy Lázně a dechovému orchestru „Polňanka“ Františkovy Lázně.

Materiálně-technické podmínky vzhledem ke sledovaným oborům a předmětům, včetně uplatnění učebních pomůcek při výuce, mají celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vyučované obory

V souladu s Rozhodnutím o zařazení ZUŠ Františkovy Lázně do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2000, č. j. 82/2000, jsou v současné době poskytovány žákům základy uměleckého vzdělávání v hudebním, tanečním, výtvarném a v literárně-dramatickém oboru.

Ve škole jsou vyučovány obory v souladu s údaji v rozhodnutí o zařazení ZUŠ do sítě škol.

V inspekci sledovaných oborech probíhá výuka podle učebních plánů doporučených pro ZUŠ MŠMT: pro hudební obor (přípravné studium, I. a II. stupeň základního studia) pod č.j. 18 418/95-25, pro výtvarný obor (přípravné studium, I. a II. stupeň základního studia) pod č.j. 18 455/2002-22.

Obsah učiva v hudebním oboru se řídí dosud platnými učebními osnovami pro ZUŠ (dříve LŠU) z let 1980 – 1991 (č. j. 20 876/80-35, č. j. 11 393/81-35, 14 466/85-35) s výjimkou hry na elektronické klávesové nástroje, pro které MŠMT osnovy dosud nevydalo. Pro výuku

ve výtvarném oboru rozpracovávají vyučující do tematických plánů osnovy vzdělávacího programu č. j. 15 865/2000-22.

Ve škole je řádně vedena povinná dokumentace. Zápisy v třídních knihách i v katalogových listech průkazně zachycují průběh i výsledky vzdělávání žáků.

Výuka je v souladu s učebními dokumenty vyučovaného hudebního a výtvarného oboru.

Ředitelka školy provádí plánované kontroly a hospitace. Na základě cílů hospitační činnosti a stanovených kritérií sleduje průběh vzdělávání a výchovy v předmětech vyučovaných oborů. Vedené hospitační záznamy s adresnými závěry jsou s pedagogy bezprostředně projednávány. Kontrola rozvrhů hodin, třídní dokumentace včetně plánování učiva žáků a naplňování učebních plánů a osnov je ředitelkou školy pravidelně prováděna. Na základě analýzy práce učitelů a dosahovaných výsledků jsou přijímána účinná opatření. Na konci jednotlivých pololetí ředitelka seznamuje pedagogickou radu na jejím jednání se všeobecnými závěry z hospitační a kontrolní činnosti.

Kontrola naplňování učebních osnov je účinná.

Rozvrhy hodin ve třídách vyučovaných oborů odpovídají reálné výuce, pravidelně zařazovanými přestávkami respektují psychohygienické zásady z hlediska žáků i učitelů. V hudebním oboru je dle potřeby, zejména u mladších žáků, výuka hry na hudební nástroje dělena na dva časové úseky dvakrát týdně. Zařazována jsou také relaxační cvičení. Ve výtvarném oboru je dbáno na průběžné větrání a na pitný režim.

Školní řád pro žáky je funkčně zpracován. Učitelé znají individuální potřeby všech žáků, žáci se na ně s důvěrou obracejí se svými problémy či potřebami.

Provozní řád odborných učeben výtvarného oboru plně sleduje bezpečnost žáků při výuce. Stanovuje pravidla pro používání učebních pomůcek.

Informační systém vůči rodičům a žákům je propracován. Velká pozornost je věnována spolupráci s rodiči. Ve vnitřním řádu školy je zakotvena možnost osobního sledování výuky rodiči na základě domluvy s učitelem. V hudebním oboru poskytují učitelé rodičům individuální konzultace v rámci třídních předehrávek, ve výtvarném oboru při vernisážích. V průběhu roku jsou rodiče informováni o prospěchu žáků v žákovských knížkách. O dění ve škole, o všech akcích a úspěších žáků získávají rodiče i další zájemci školy přehledné informace na nástěnných panelech v přízemí a v prvním poschodí školní budovy, nebo prostřednictvím informačních letáků. Informace pro širší veřejnost jsou sdělovány na plakátech ve veřejných prostorách města, v tisku nebo v místním rozhlase.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v hudebním oboru v předmětech:

Hra na klavír

Výuka byla sledována u šesti vyučujících v hodinách žáků I. stupně základního studia. Při plánování učiva na I. pololetí vycházejí učitelé z požadavků osnov, zařazují všechny požadované složky klavírní hry, zohledňují individuální schopnosti žáků. Výuka probíhá v dostatečně prostorných učebnách s funkčním vybavením. Využívány byly velmi dobře udržované klavíry, pro mladší žáky podnožky pod nohy, metronom, vhodná notová literatura. Tak jako v celé škole je i ve třídách vytvořeno esteticky podnětné prostředí pro výuku.

Učitelé adekvátně ke schopnostem žáků volili metody a formy práce dle individuálních předpokladů žáků. Důsledně vytvářeli a upevňovali u žáků správné nástrojové návyky včetně vědomého uvolňování paží. Na základě průběžné motivace poutavým výkladem a vhodnými příklady, častými vzorovými ukázkami hry přibližovali žákům charakter hraných skladeb.

Vedli je k odpovídajícímu hudebnímu frázování i ke kvalitnímu tónovému vyjádření. Podporovali sluchovou stránku hudebního vnímání žáků ve spojení se hrou na hudební otázku učitele a hudební odpověď žáka, s prováděnou transpozicí písní a hrou z paměti. Výborně vedli žáky po stránce vnímání metra při sólové a zejména při čtyřruční hře. Účinně propojovali teoretické znalosti žáků s nástrojovou praxí. Společně se žáky analyzovali příčiny vyskytující se chyb, nacházeli cesty k jejich odstranění. Všechna obtížná místa hraných skladeb důsledně procvičovali se žáky v hodinách, v závěru výuky zopakovali správné řešení. Při výuce žáků předškolního a raně školního věku efektivně dělili výuku na dva kratší časové úseky v týdnu, volili hravé formy, často střídali činnosti, cíleně propojovali notový zápis s okamžitou hudební představou v oblasti rytmu, hranou hudbu často podkládali slovy. Pozitivem byla přítomnost matek při výuce nejmladších žáků.

Žáci byli na výuku velmi dobře připraveni, výborně reagovali na pokyny učitelů. Prokazovali technickou i muzikální vyspělost odpovídající danému ročníku. Učitelé podněcovali žáky k vyjádření vlastního názoru, vedli je k samostatnosti, zejména při zápisu vlastních poznámek do not. Dokázali je vhodně motivovat i hodnotit s častým využitím pochvaly. Přirozeně vedenou vstřícnou komunikací podporovali pozitivní klima v průběhu jednotlivých hodin. Při výuce se pozitivně projevila i ta skutečnost, že někteří žáci mají praxi z modelové výuky na AMU Praha. Ve sledovaných hodinách vládla přívětivá tvůrčí atmosféra.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy žáků ve sledované hře na klavír a ve čtyřruční hře měly celkově vynikající úroveň.

Hra na housle a violu, souborová hra

Úroveň kvality výuky byla hodnocena na základě průběhu navštívených čtyř vyučovacích hodin základního studia, ve kterých byli vyučováni žáci prvního, druhého a pátého ročníku ve hře na housle a žákyně prvního ročníku ve hře na violu. Sledované hodiny zabezpečovala učitelka s pedagogickou způsobilostí a s dlouholetou praxí v oboru. Její pedagogické zkušenosti se pozitivně promítají jak do plánování učiva jednotlivých ročníků (plánováno v individuálních studijních plánech na pololetí), tak do zvolených a užívaných metod a forem práce se žáky. Ve výuce respektuje individuální vzdělávací potřeby žáků (zaznamenané např. v průběhu hodiny v prvním ročníku). Její příprava na vyučování i stanovení úkolů ve všech složkách houslové hry odpovídá požadavkům osnov, což potvrzuje probírané učivo zaznamenané u jednotlivých žáků v třídních knihách. Obsah všech zhlédnutých hodin měl návaznost na předcházející látku, směřoval k rozvíjení individuálních hudebních schopností a dovedností žáků. Všechny části hodin i složky předmětu byly vedeny věcně i odborně správně.

Pro výuku hry na smyčcové nástroje má vyučující k dispozici učebnu, která slouží i jako místnost pro nácvik a souhru orchestrálních těles školy (vyučující předmětu vede dva z nich). Je vybavena klavírem, tabulí, velkým zrcadlem a její prostředí je esteticky podnětné pro vlastní vyučování. Velmi dobré je i zabezpečení dostatečného množství notové literatury i drobných hudebních pomůcek k realizaci jak teoretické, tak praktické složky výuky.

Ve všech sledovaných hodinách byl účelně využit vyučovací čas. U nejmladších žáků byly vyučovací jednotky rozděleny na kratší úseky dvakrát v týdnu, což je velice efektivní způsob členění výuky z hlediska psychohygieny. Snaha vyučující směřovala k důsledné aplikaci teoretických poznatků do hry jednotlivých žáků. Nebyla opomíjena i oprava špatného držení nástroje či nesprávného postoje žáka při hře. Vyučující trpělivě pracovala na odstraňování vyskytující se chyb. K žákům přistupovala individuálně, respektovala jejich osobní pracovní tempo. Obtížné pasáže v notovém textu byly důsledně procvičovány za hlasového nebo nástrojového doprovodu vyučující. Individuální přístup a formy práce byly voleny na základě znalostí schopností a nadání žáka. Příkladně bylo prohlubováno jejich rytmické

cítění. Plně se projevovale odborné zaměření a zkušenosti učitelky z výuky hodin hudební nauky. Nové učivo bylo žákům různých věkových kategoriích předkládáno srozumitelně, ti dobře reagovali na pokyny vyučující. Psychohygienické zásady byly v průběhu výuky dodržovány, vhodně byla zařazována relaxační cvičení.

Žáci byli učitelkou průběžně aktivizováni, povzbuzováni a chváleni za každé i dílčí zlepšení. Motivující byl pro ně jak její fundovaný hudební doprovod, tak její kultivované vystupování a bezprostřední vztah k nim. Zřejmá byla její snaha vést žáky k sebehodnocení vlastního výkonu. Komunikace mezi ní a jednotlivými žáky byla vstřícná a byla založena na oboustranné důvěře.

Hodnocení žákových výkonů probíhalo průběžně ve všech částech vyučovacích jednotek, v závěru hodin byla provedena klasifikace známkou do žákovské knížky. Hodnocení bylo citlivé i se zdůvodněním, mělo vždy motivující charakter.

Výuka probíhala ve velmi dobré pracovní atmosféře. Žáci byli po celý průběh vyučování aktivní, jevíli o hru zájem.

Souborová hra smyčcového oddělení je organizována ve dvou souborech. Soubor starších žáků se představil částí svého repertoáru (skladby z období klasické i populární hudby) na školním koncertu v divadle. Pravidelné vystupování v tak podnětném prostředí je pro žáky motivující. Výkon souboru byl zcela profesionální – naprosté soustředění všech hráčů, stylová interpretace, výborně zvládnutá tempa i dynamika, evidentně citový prožitek hraných skladeb.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu hra na housle, violu a souborová hra jsou hodnoceny jako vynikající.

Hudební nauka

Výuka byla sledována v prvním až třetím ročníku I. stupně a v nepovinném předmětu v šestém ročníku I. stupně, který je spojen s přípravou žáků k talentové zkoušce v konzervatoři. Příprava zkušených, odborně i pedagogicky způsobilých učitelek na výuku vychází z požadavků osnov. Zpracovaný tematický plán učiva na I. pololetí zahrnuje v souladu s požadavky osnov všechny požadované činnosti. Výhodou je vynikající hudebně-pohybová, rytmická i pěvecká a sluchová praxe žáků z přípravné hudební výchovy. V dalších ročnících je zřetelná návaznost učiva. Žáci jsou vedeni k prohlubování zájmu o hudbu, k citovým prožitkům při všech zařazovaných činnostech – rytmických, rytmicko-melodických, hudebně-pohybových, intonačních a pěveckých, sluchových, poslechových i hudebně-teoretických. Uspořádání lavic ve třídě vytváří prostor pro hudebně-pohybové činnosti. Ve sledované výuce byl učitelkami využíván klavír, tabule s notovou osnovou, přehrávač CD a kvalitní nahrávky, nástroje z orffovského instrumentáře, pracovní listy, učebnice a notové sešity, obrazová dokumentace i školní lavice upravené jako učební pomůcka (s využitím nakreslené notové osnovy, posuvek a pod.).

Již od úvodního hudebního pozdravu a rozezpívání s průběžným využíváním klavírního doprovodu byli žáci vedeni ke správným pěveckým návykům včetně dýchání a ke hlasové hygieně. V souladu s požadavky učebních osnov bylo veškeré teoretické učivo vyvozováno ze znělé hudby. Učitelky dokázaly žáky plně zaujmout a aktivizovat je na základě vynikajícím způsobem připravených hudebních činností, her, soutěží. Žáci spontánním způsobem reagovali na pokyny učitelek. Dokázali výborně intonovat s pomocí fonogestiky i solmizace. Prožívali rytmus hrou na tělo i prostřednictvím rytmických slabik, pohybovými sestavami s využitím orffovských nástrojů s doprovodem symfonické hudby. Dokázali graficky znázornit či doplnit slyšené rytmické úryvky. Soustředěně poslouchali a orientovali se ve vhodně vybraných skladbách. Učitelky žáky průběžně motivovaly, podněcovaly jejich zájem a aktivitu, vytvářely tvůrčí atmosféru pro výuku. Dbaly, aby žáci dokázali vše

zdůvodnit, opravit případné chyby či pomoci kamarádovi. Pečlivě připravená a poutavě realizovaná náplň i forma práce posilovala zájem žáků o všechny zařazené činnosti v hodině.

Učitelky žáky často chválily, pozitivně hodnotily. V závěru hodin nechybělo shrnutí učiva a nastínění programu další hodiny. U žáků vyššího ročníku byl zadán adekvátní domácí úkol.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy žáků v hudební nauce měly celkově vynikající úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve výtvarném oboru v předmětech:

Plošná a prostorová tvorba

Výchovně-vzdělávací proces oboru byl hodnocen ve výukových blocích přípravného ročníku (experiment), prvního, druhého, čtvrtého, pátého a šestého ročníku základního studia, a to při činnosti v obou odborných pracovnách. Výuku oboru se zaměřením jak na plošnou a prostorovou kresbu, tak na keramiku v tomto školním roce zajišťují dvě učitelky, absolventky středních uměleckých škol, ale bez pedagogické způsobilosti k činnosti v základní umělecké škole. Jedna z vyučujících má delší praxi a zkušenosti v oboru na uvedeném typu školy. Tato skutečnost spolu s vyhraněným vztahem obou učitelek k výtvarné výchově kladně ovlivňují vzdělávání a výchovu žáků školy. Plánování a příprava na výuku je postavena na plnění platných učebních programů (čj. 15 865/2000-22 s platností od 1. září 2000, čj. 18 455/2002-22 s platností od 1. září 2002) a plánů práce jednotlivých ročníků. Plány jsou zpracovány na školní rok a prokazují návaznost mezi jednotlivými ročníky, jsou konkrétní a respektují individuální schopnosti žáků i jejich specifické potřeby.

K výuce výtvarného oboru jsou ve škole zřízeny dvě odborné pracovny, z nichž jedna se nachází v podkroví školní budovy a slouží k výuce plošné a prostorové kresby, druhá je přizpůsobena ke keramickým pracím. V další menší místnosti sousedící s keramickou dílnou je umístěna keramická pec a je zde prostor pro ukládání materiálu, polotovarů či dokončených výrobků. Každá z pracoven je funkčně zařízena, jejich prostorové podmínky jsou dostačující jen pro menší počet žáků. Pracovní prostředí je zvláště podnětné ve výtvarném ateliéru v podkroví. Ke vzdělávání ve sledovaném oboru jsou k dispozici kromě základních pomůcek grafický lis a hrncířský kruh. Drobných pracovních pomůcek a pracovního materiálu i náčiní pro realizaci všech předmětů oboru je dostatečné množství. Pomůcky jsou plně funkční a jsou využívány ke stanoveným výtvarným činnostem.

Sledované výukové bloky byly velmi dobře připravené. Jejich organizace i struktura odpovídaly stanoveným výchovně-vzdělávacím cílům. Drobné chyby v metodice výuky byly zapříčiněny kratší pedagogickou praxí vyučujících. Učitelky respektovaly individuální schopnosti žáků a snažily se v plné míře rozvíjet výtvarné dovednosti i osobitý projev, technickou zručnost, podporovaly zájem žáků. Ve všech sledovaných hodinách bylo dbáno na specifické pracovní tempo jednotlivců, potřebné instrukce pro jednotlivé úkony byly zadávány srozumitelně. Učitelky vhodně reagovaly na danou situaci ve třídě, pomáhaly radou i poučením, ale vlastní výtvarný projev žáků nekorigovaly a neovlivňovaly. Ponechávaly žákům prostor k uplatnění svého názoru i fantazie. V některých případech, zvláště v průběhu časově delších výukových bloků, chybělo zařazování relaxačních chviliek. Přesto žáci pracovali po celou dobu se zaujetím a zájmem.

K úvodní motivaci žáků na začátku výukových bloků bylo přistupováno rozdílným způsobem, u mladších žáků nebylo vždy využito časového prostoru pro podrobnější navození učiva. Metodicky promyšlené bylo předvedení a vyzkoušení dílčích pracovních úkonů před výtvarnou činností, což žáky motivovalo k vlastní práci. Zřejmá byla snaha žáků všech věkových kategorií o co nejlepší výkon. V závěru výukových bloků bylo žákům vhodně přiblíženo plánované téma výuky v příštích hodinách.

Ve výuce byla navozena příjemná a dělná atmosféra. V průběhu vyučovacího procesu probíhala přirozená komunikace a vzájemná spolupráce mezi vyučujícími a žáky, která byla založena na důvěře a akceptování dohodnutých zásad chování. Žáci po celou dobu výuky pracovali soustředěně a se zaujetím.

Celý výchovně-vzdělávací proces byl doprovázen průběžným hodnocením dílčích činností žáků, a to formou pochval a povzbuzení. Učitelkami bylo oceňováno i sebemenší zlepšení a pokrok, zvláště u méně úspěšných žáků. V závěrečných částech výukových bloků ale chyběla celková analýza práce a výsledků jak kolektivů, tak i jednotlivých žáků. Ve většině případů bylo opomenuto využití sebehodnocení a vzájemného hodnocení práce finálních výtvarných prací.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech výtvarného oboru jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Výsledky vzdělávání žáků zjišťuje škola pravidelně na základě požadavků osnov prostřednictvím komisionálních postupových a závěrečných zkoušek i veřejných vystoupení absolventů. Protokoly o postupových a absolventských zkouškách žáků z hlavního oboru (hra na nástroj) jsou dokladem o dosahovaných výsledcích učení žáků a o úrovni plnění požadavků učebních osnov. Pro zaostávající žáky jsou vypisovány pololetní ověřovací zkoušky. Postupovým komisionálním zkouškám předchází hodnocení žáků jednotlivých tříd v průběhu školního roku v hudebním oboru v rámci třídních předehrávek, interních koncertů žáků ze tříd dvou učitelů, pololetních předehrávek vypisovaných pro určitý nástroj a ročník, školních kol soutěží. Nejlepší žáci reprezentují školu na výměnných akcích se školami v zahraničí. Škola jim umožňuje a částečně i finančně hradí pobyt na letních táborech hudební mládeže. Ve výtvarném oboru hodnotí učitelky výsledky práce žáků v rámci celoškolské vernisáže, porovnávají je s ostatními ZUŠ okresu na společných výstavách. Škola oceňuje nejlepší žáky jednotlivých oborů diplomem, někdy i věcnou cenou. Zřizovatel, Město Františkovy Lázně, oceňuje diplomem pedagogy školy zejména za kvalitní přípravu žáků k dalšímu profesnímu studiu.

Do výsledků vzdělávání škola zahrnuje a analyzuje také veškerou účast žáků v soutěžích. Pedagogická rada provádí analýzu výsledků a doporučuje ředitelce školy přijmout opatření. Učitelé, kteří jsou členy okresních nebo krajských soutěžních porot mají možnost posouzení výsledků školy v rámci širšího nadregionálního srovnání.

Škola sleduje, vyhodnocuje a uvádí veškeré úspěchy žáků v závěrečné zprávě. V soutěžích vypisovaných MŠMT pro určité nástroje hudebního oboru jsou žáci pravidelně oceňováni v okresních, krajských i v ústředních kolech. Z četných úspěchů žáků za poslední tři roky je možné uvést nejlepší ocenění v ústředních a národních kolech ve hře na klavír, violoncello, baryton a zobcovou flétnu. Žáci a soubory jsou oceňováni také na regionálních soutěžích: např. klavíristé na „Karlovarské růžičce“ a „Prague Junior Note“, žáci dechového a smyčcového oddělení na „Soutěži konzervatoře Plzeň“, hráči na elektronické klávesové nástroje v soutěži „Lhenické klávesy“.

Škola pravidelně vyhodnocuje úspěšnost absolventů školy při talentových zkouškách na vyšší typ škol s uměleckým či pedagogickým zaměřením. V posledních třech letech byli ke studiu v konzervatořích (Plzeň, Praha, Teplice, České Budějovice) přijati čtyři žáci (tři žáci na hlavní obor hra na klavír, jeden žák na hlavní obor hra na pozoun), na Pedagogickou fakultu v Olomouci jedna žákyně (klavír, hudební výchova), na Střední keramickou školu do Karlových Varů byli přijati tři žáci.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětech hudebního oboru jsou celkově vynikající, ve výtvarném oboru velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad zřizovací listiny a rozhodnutí o zařazení do sítě škol

Ředitelka školy předložila Zřizovací listinu, kterou vydalo Město Františkovy Lázně dne 28. dubna 1993, a Rozhodnutí Školského úřadu Cheb čj. 82/2000 ze dne 16. prosince 1999 o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Kontrolou zřizovací listiny a jejím porovnáním s vydaným rozhodnutím byly zjištěny rozdíly v těchto údajích:

- název zřizované organizace
- adresa zřizované organizace.

Kromě uvedených rozdílů vykazovala zřizovací listina další nedostatky:

- chybějící identifikační číslo zřizované organizace
- chybějící vymezení doby, na kterou je organizace zřizována
- předmět činnosti zřizované organizace je vymezen chybným paragrafem.

Kontrolou uvedené oblasti bylo zjištěno, že zřizovací listina není v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Spolupráce školy a její prezentace na veřejnosti

Škola (obor hudební, taneční a literárně-dramatický) v rámci dlouhodobé vstřícné spolupráce se zřizovatelem a s Městským kulturním střediskem Františkovy Lázně se pravidelně několikrát v měsíci prezentuje v Divadle B. Němcové. Zajišťuje tak část lázeňské hudební sezóny. Pro výtvarný obor byly v divadle poskytnuty prostory k vybudování galerie „Heřmánek“, ve které jsou pravidelně vystavovány výtvarné práce žáků i učitelek.

Žáci i učitelé se prezentují na různých akcích:

- pravidelná nedělní dopolední matiné v divadle (jedenkrát v měsíci)
- veřejné koncerty a výstavy v divadle
- koncerty učitelů, koncerty absolventů
- koncerty bývalých absolventů spojené s výstavou výtvarných prací bývalých žáků školy
- Aprílový koncert populární hudby
- galakoncerty – vánoční a velikonoční
- vystoupení a koncerty pro lázeňské domy a hotely
- ve spolupráci se ZUŠ Cheb, Aš a Luby společný koncert rodičů s dětmi v rámci „dne dětí“
- masopustní průvod výtvarného oboru, pravidelné výstavy v galerii „Heřmánek“.

Škola pořádá v rámci mezinárodní spolupráce výměnné koncerty žáků. Pravidelné výměny probíhají s polskou hudební školou v Głubczyci, s konzervatořemi ve francouzském Toulon a Ré Union. Dlouholetá spolupráce ZUŠ je realizována také na poli pedagogickém. Je to především spolupráce s pražskou AMU, kam již devátým rokem jezdí učitelky se žáky jako modely pro výuku klavírní metodiky.

Škola je organizátorem okresních kol soutěží žáků ZUŠ ve hře na klavír, smyčce, kytaru a akordeon, letos i krajského kola dechových orchestrů.

Žáci literárně-dramatického oboru začali v letošním školním roce vydávat školní časopis s názvem „Prostor“.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Základní umělecké školy ve Františkových Lázních ze dne 28. 4. 1993 vydaná Městem Františkovy Lázně s účinností od 1. 7. 1993
2. Rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané Školským úřadem Cheb pod čj. 82/2000 dne 16. 12. 1999 s účinností od 1. 1. 2000
3. Výkazy o základní umělecké škole Škol (MŠMT) V 24-01 podle stavu k 15. 10. 2002 ze dne 14. 10. 2002 a podle stavu k 15. 10. 2003 ze dne 14. 10. 2003
4. Výkazy žáků a vyučovacích hodin za školní rok 2003/2004
5. Třídní knihy pro individuální, skupinovou a kolektivní výuku v hudebním a ve výtvarném oboru platné pro školní rok 2003/2004
6. Katalogy o průběhu studia žáků hudebního a výtvarného oboru
7. Rozvrhy hodin učitelů hudebního a výtvarného oboru platné pro školní rok 2003/2004
8. Protokoly o přijímání žáků a komisionálních zkouškách ve školním roce 2002/2003
9. Plán práce ZUŠ - školní rok 2003/2004
10. Základní umělecká škola, Školní 3, 351 01 Františkovy Lázně – Organizační řád s platností od 9. 1. 2003, Základní umělecká škola Františkovy Lázně - Závěrečná zpráva – šk. rok 2002/2003
11. Základní umělecká škola, Školní 3, Františkovy Lázně – Vnitřní řád školy – Ustanovení týkající se žáků - s platností od 1. 9. 2003
12. Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2002/2003 a 2003/2004
13. Inspekční dokumentace – Tabulka o zaměstnancích školy – učitelé – zpracována ředitelkou školy pro školní rok 2003/2004
14. Plán kontrolní činnosti na školní rok 2002/2003, 2003/2004, Kritéria kontrolní a hospitační činnosti ředitelky Základní umělecké školy, Školní 3, Františkovy Lázně, platná pro školní rok 2003/2004

ZÁVĚR

Personální zajištění výuky ve sledovaných předmětech hudebního a výtvarného oboru je garantem kvalitního vzdělávání a výchovy žáků. Pravidelná účast většiny pedagogů na akcích dalšího vzdělávání, jejich studium i pedagogické zkušenosti spolu s uměleckými aktivitami se pozitivně promítají do průběhu i výsledků vzdělávání žáků. Celkové hodnocení této oblasti je velmi dobré.

Plánování v oblasti materiálně-technické podpory výuky je koncepční, opírá se o maximální podporu zřizovatele, Města Františkovy Lázně. Vedení školy při kontrolní činnosti sleduje také uplatnění a využívání učebních pomůcek při výuce. Materiální zabezpečení výuky v obou sledovaných oborech má celkově velmi dobrou úroveň.

Učivo žáků je promyšleně plánováno na jednotlivá pololetí školního roku. Učitelé zohledňují individuální schopnosti žáků, aplikují poznatky získané dalším vzděláváním, adekvátně volí metody a formy práce. K výrazným pozitivům patří motivace pomocí vhodného výkladu spojeného s vlastním uměleckým příkladem učitelů, respektování pracovního tempa žáků, vstřícná komunikace s důrazem kladeným na tvůrčí atmosféru výuky. Průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech hudebního oboru má celkově vynikající, ve výtvarném oboru velmi dobrou úroveň.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko ČŠI Plzeňský inspektorát

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Marie Kučerová	Marie Kučerová v. r.
Člen týmu	Mgr. František Mottl	František Mottl v. r.
Další zaměstnanci ČŠI:	Libuše Fuksová, Eliška Martínková	

V Karlových Varech dne 16. února 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 16. února 2004

Razítko ZUŠ Františkovy Lázně

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Miroslava Pešková	M. Pešková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu: Česká školní inspekce, Karlovarský inspektorát, Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrá
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	12. března 2004	05-1108/04-110
Zřizovatel: Město Františkovy Lázně, Nádražní 208, 351 01 Františkovy Lázně	11. března 2004	e2-1034/04

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.